

8 Naplňování Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 (dále v textu Strategie 2020), která byla schválena v červenci 2014, je základním koncepčním dokumentem pro tvůrce vzdělávací politiky. Z tohoto důvodu se Česká školní inspekce rozhodla od školního roku 2015/2016 do své každoroční výroční zprávy připravit stručnou informaci o tom, jak se vyvíjí implementace Strategie 2020 a naplňování jejích priorit z hlediska oblastí, k nimž je ČŠI oprávněna shromažďovat a analyzovat informace.

Strategie 2020 vymezuje tři základní prioritní oblasti:

- Snižovat nerovnosti ve vzdělávání
- Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad
- Odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém

Ke každé z priorit byly vybrány a schváleny indikátory, jejichž monitorováním bude Strategie 2020 vyhodnocována.

Text se dále vztahuje k těm indikátorům, které jsou relevantní také z hlediska zaměření ČŠI.

1. Snižovat nerovnosti ve vzdělávání

Jedním z indikátorů je *Účast na předškolním vzdělávání*, kdy cílovou hodnotou pro rok 2020 je, aby alespoň 95 % dětí starších čtyř let navštěvovalo mateřskou školu. V posledních letech se účast kontinuálně mírně zvyšuje, v roce 2015/2016 dosáhla dle statistik MŠMT 91,8 %. Vzhledem k přijetí novely Školského zákona, kdy od 1. 9. 2017 má být poslední ročník předškolního vzdělávání povinný, lze očekávat, že indikátor bude naplněn. Zároveň však v této souvislosti před mateřskými školami vyvstává úkol dobře se připravit zejména na vzdělávání dětí z méně podnětného prostředí, které dosud mateřské školy navštěvovaly v omezenější míře.

Další oblastí, na kterou se tato priorita zaměřuje, je *Úroveň žákovské gramotnosti*. Zde je za referenční bod zvoleno šetření PISA a cílem pro rok 2020 je snížení podílu patnáctiletých žáků, kteří v testech dosahují úroveň nižší než 2, a naopak zvýšení podílu žáků, kteří dosahují úroveň vyšší než 4 (z celkem šesti úrovní).

K datu schválení výroční zprávy nejsou známy výsledky ze šetření PISA 2015, které mají být zpřístupněny v prosinci 2016. Do hlavního šetření bylo zapojeno 345 základních a středních škol z celé České republiky. Test vyplnilo cca 7 000 žáků narozených v roce 1999 a dotazníky pro učitele vyplnilo celkem 6 000 učitelů.

ČŠI připravuje také sekundární analýzy dat ze šetření. Tyto analýzy následně umožňují lépe cílit opatření jak na úrovni vzdělávací politiky, tak na úrovni jednotlivých škol.

ČŠI v oblasti zjišťování úrovně gramotností a také hodnocení podmínek jejich rozvoje začala od května 2014 realizovat pravidelná výběrová šetření. Kromě testových úloh v nich využívá i dotazníky, které se zaměřují na ověřování podmínek a průběhu podpory rozvoje nejen gramotností, které pravidelně vyhodnocuje PISA (čtenářská, matematická a přírodovědná), ale také dalších oblastí, na která se zaměřují jiná mezinárodní šetření.

Školy mohou zároveň pro podporu rozvoje gramotností využít i metodických materiálů dostupných na webu ČŠI.

Výsledky výběrových šetření ve školním roce 2015/2016 pro oblast čtenářské, matematické a sociální gramotnosti jsou podrobně shrnuty jednak v kapitole 2.2.7, jednak se jich týká samostatná tematická zpráva *Rozvoj čtenářské, matematické a sociální gramotnosti na základních a středních školách*. Výběrové zjišťování výsledků žáků proběhlo v 6. ročnících ZŠ a 1. ročníku vybraných studijních oborů SŠ. Podstatným zjištěním z hlediska naplňování